

A-level
POLISH

Paper 3 Listening, Reading and Writing

Insert

Text to be used when answering Multi-skill task Question 6.

Reading

Bardzo wiele zmieniło się w metodach wychowawczych na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat. Dzisiejsi rodzice chętniej sięgają po porady fachowców od wychowywania dzieci niż po rady i opinie swoich rodziców czy dziadków. Uważają je wręcz za anachroniczne i nieraz szokujące. Zmienił się przede wszystkim status dziecka w rodzinie. Kiedyś funkcjonowało powiedzenie, że „dzieci i ryby głosu nie mają”. Niewyobrażalnym było, by dziecko brało udział w rozmowie dorosłych. Były domy, w których dzieci nie zasiadały z dorosłymi do stołu. Rodzice decydowali o tym, co jest dla dziecka najlepsze i najodpowiedniejsze – w jakich zajęciach ma brać udział, do której pójść szkoły, jak ubierać, jak spędzać wakacje. Od dzieci wymagano dyscypliny i podporządkowania. Próby oporu z ich strony kończyły się karami, nawet fizycznymi. Dorosły, nie tylko rodzic, był w oczach dziecka autorytetem. Z perspektywy dzisiejszej psychologii sprzyjało to kształtowaniu jednostek niesamodzielnych, pasywnych i konformistycznych.

Dzisiaj mamy sytuację wręcz odwrotną. Dzieci stały się centrum rodzinnego świata. Spośród wielu powstałych w ostatnich latach modeli wychowania najpowszechniej przyjął się model wychowania bezstresowego. Jego zwolennicy utrzymują, że dzieci pozbawione stresu są bardziej twórcze, spontaniczne i otwarte na nowe znajomości i doświadczenia. Badania dowodzą, że wychowankowie systemu bez ograniczeń rzadziej miewają kompleksy, co pomaga im w wyrażaniu własnych opinii bez większych oporów. Krytycy tego modelu dowodzą, że ma on też negatywne skutki, takie jak trudność w zaakceptowaniu krytyki, skłonność do podejmowania impulsywnych i nieprzemyślanych decyzji, postawa roszczeniowa wobec otoczenia. Wydaje się, że najlepszym rozwiązaniem byłoby znalezienie „złotego środka” – modelu wychowania, w którym rodzic nie tylko ulega i stara się dogodzić swojemu dziecku, lecz też wyznacza granice, określa zasady, wymaga i ma oczekiwania.

